

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Vágottné dr. Csizmadia Judit ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Farkas Ervin jogtanácsos által képviselt Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatala Hatósági Főosztály alperes ellen illetékügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Pest Megyei Bíróságon 2.K.27.681/2006. számon indított és ugyanezen bíróság 2007. június 27-én kelt 2.K.27.681/2006/12. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes részéről 14. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 2.K.27.681/2006/12. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az alperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 50.000 /azaz ötvenezer/ forint elsőfokú, és 20.000 /azaz húszezer/ forint felülvizsgálati perköltséget.

A feljegyzett 99.200 /azaz kilencvenkilencezer-kétszáz/ forint kereseti és 99.200 /azaz kilencvenkilencezer-kétszáz/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes szülője a 2002. január 17. napján megkötött adásvételi szerződéssel a tulajdonát képezett Budapest,szám alatti, ... hrsz-ú ingatlant 21.000.000 Ft vételár ellenében eladta.

A felperes, mint állandó lakó a 2002. augusztus 12-én megkötött adásvételi szerződés szerint megvásárolta a K. szám alatti, ... hrsz-ú ingatlant akként, hogy azon szülője holtig tartó haszonélvezeti jogot szerzett. A szerződő felek a tulajdoni jog értékét 14.700.000 Ft-ban, a haszonélvezeti jog értékét 6.300.000 Ft-ban, összesen a vételárat 21.000.000 Ft-ban határozták meg.

A szerződés 3.6. pontjában a haszonélvezeti jog jogosultja kijelentette, hogy az ingatlan teljes vételárát ő bocsátotta az eladó rendelkezésére, vagyis az állandó lakót terhelő vételárrészt ő adta ajándékba az állandó lakó részére, az elajándékozott pénzeszög a saját lakása elidegenítéséből származott. A szerződés 3.7. pontjában a haszonélvezeti jog jogosultja azt rögzítette, hogy a

vételárat, amelyből az állagvevő az ingatlant megvásárolta, kizárólagosan a gyermeke részére adta ajándékba azzal a céllal, hogy a külön vagyonát képezze.

A Pest Megyei Illetékhivatal /a továbbiakban: elsőfokú hatóság/ a 2003. június 2. napján kelt 339672-01-2002. számú fizetési meghagyásában a felperes terhére összesen 2.417.000 Ft illetéket állapított meg akként, hogy illetéket szabott ki a lakás, illetve egyéb ingatlan megszerzése, továbbá 14.700.000 Ft ajándékozása után.

A felperes a 2003. július 9. napján kelt fellebbezésében vitatta az ajándékozási illeték kiszabását, illetve, hogy az ingatlanán lakásnak nem minősülő egyéb épület állna.

A felperes, a szülője, továbbá ingatlanának volt tulajdonosa 2003. november 25-én "megállapodás szerződés felbontásáról és kiegészítéséről" megnevezéssel a közöttük 2002. augusztus 12. napján kelt adásvételi szerződés 3.6. pontját és 3.7. pontjait felbontották a szerződés megkötésének napjára visszamenőleges hatállyal arra hivatkozva, hogy felperesnek a vételár összege nem lett átadva, részére az nem került ajándékozásra, szülője a 21.000.000 Ft-ot közvetlenül az eladó részére fizette meg. Egyidejűleg a szerződő felek megkötötték a 2002. augusztus 12. napján kelt adásvételi szerződést módosító szerződést, amely már nem tartalmazta 3.6. és 3.7. pontokban foglaltakat.

Az elsőfokú hatóság a 2006. október 12-én kelt 628449/2/2006. számú határozatával a 339672-01-2002. tételszám alatt előírt 2.417.000 Ft illetékből 2.389.000 Ft fenntartása mellett 28.000 Ft illeték törlését elrendelte, mert helyszíni szemlén megállapította, hogy a lakásingatlanon kívül illeték alapját képező, értéket képviselő egyéb épület az ingatlanon nem található.

Az alperes jogelődje /a továbbiakban: alperes/ a 2006. október 25. napján kelt 32-1507/2006. számú határozatával felperesnek a 339672-01-2002. számú fizetési meghagyás ellen benyújtott fellebbezését elbírálva az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Indokolásában rögzítette, hogy az elsőfokú hatóság a fizetési meghagyását a 628449/2/2006. számú határozatával módosította, továbbá, hogy szerződő felek az ingatlan adásvételi szerződést 2003. november 25. napján módosították.

Az alperes álláspontja szerint mivel a felek között 2002. augusztus 12. napján megkötött szerződés az abban foglaltak szerint 2002. szeptember 2-án teljesedésbe ment, és felperes az eljárás során több esetben elismerte, hogy az ingatlant a haszonélvezeti jog jogosultja részére vásárolta meg, továbbá nem az ajándékozó tulajdonában álló ingatlan, hanem ingó dolog /pénz/ ajándékozására került sor - még akkor is, ha a vagyonszerző személyesen az

összeget nem vette át -, az elsőfokú hatóság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény /a továbbiakban: Itv./ 11.§-ának /1/-/2/ bekezdései alapján jogszerűen állapította meg, hogy a felperest ajándékozási illetékfizetési kötelezettség terheli.

A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának a módosított elsőfokú határozatra is kiterjedő megváltoztatását kérte akként, hogy 735.000 Ft összegű illeték megfizetésére legyen köteles.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a másodfokú határozatot a módosított elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte. Indokolása szerint a perben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy az ajándékozó haszonélvező a felperes részére ingatlan vásárlására használta fel az általa e célra biztosított pénzüsszeget. Az alperes tényállás tisztázási kötelezettségét az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény /a továbbiakban: Áe./ 26.§-ának /1/ bekezdésébe ütközően, a bírósági eljárásban nem orvosolható módon elmulasztva anélkül döntött, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény /a továbbiakban: Art./ 1.§-ának /7/ bekezdése alapján a szerződésnek, és módosításának együttes, valós tartalmát megállapította volna. A megismételt eljárásban az alperesnek együttesen kell vizsgálni a szerződések valódi tartalmát, szükséghez képest a felperes által felajánlott bizonyítás igénybe vételével.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sérti az Áe. 26.§-ának /1/ bekezdését, mert az első-, és másodfokú eljárásban a tényállás teljes körűen felderítésre került. Az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 221.§-ának /1/ bekezdésében foglaltakkal ellentétben nem jelölte meg, hogy melyek azok a tények, amelyekre döntését alapította, és a Pp. 215.§-át is megsértette, ugyanis a felperes a visszterhes vagyonszerzési illeték mértékét nem vitatta.

A felperes a Pp. 221.§-ának /1/ bekezdésére alapítottan csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a jogerős ítélet indokolásának kiegészítéséért.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy milyen okból nem tartotta elegendőnek a perben előterjesztett bizonyítékokat ahhoz, hogy a határozatokat megváltoztassa, a szerződések valós tartalmának meghatározására lefolytatott bizonyítási eljárás általa megállapított eredményét iránymutatása nem tartalmazta.

A peres felek az ellenérdekű fél felülvizsgálati illetve csatlakozó felülvizsgálati kérelmének elutasítását kérték.

Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos, a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme nem alapos.

Az Itv. 1.§-a értelmében öröklés, ajándékozás és visszterhes vagyónátruházás esetén vagyonszerzési illetéket kell fizetni. A felperes az Itv. 92.§-ának /2/ bekezdése alkalmazásával illetékkiszabásra vagyonszerzést jelentett be, így az elsőfokú hatóságnak meg kellett állapítania, hogy milyen vagyonszerzés történt és mi az illeték tárgya.

A felperes által benyújtott szerződés adásvételi szerződés, amely alapján az elsőfokú hatóság helytállóan állapította meg, hogy visszterhes vagyónátruházás történt, illetve, hogy az illeték tárgya ingatlan és vagyoni értékű jog megszerzése. Az Itv. 18.§-ának /1/bekezdése értelmében ingatlannak, valamint a /2/ bekezdésben meghatározott ingónak és vagyoni értékű jognak visszteher mellett, továbbá öröklési vagy ajándékozási illeték alá nem eső, más módon történő megszerzése visszterhes vagyónátruházási illeték alá esik. Az elsőfokú hatóság a szerződés alapján és e jogszabályhely megfelelő alkalmazásával szabott ki visszterhes vagyónátruházási illetéket a felperes terhére.

A felperes által illetékkiszabásra benyújtott szerződés azonban nemcsak ingatlan és vagyonértékű jog szerzését tartalmazta, hanem azt is, hogy a vételár pénzben meghatározott teljes összege a felperes szülőjének a tulajdona, aki azt a felperesnek ajándékozta.

Az Itv. 102.§-ának /1/ bekezdés c/ pontja szerint e törvény alkalmazásában ingó: a fizetőeszköz, amely ajándékozása az Itv. 11.§-ának /1/ bekezdés b/ pontja alapján ajándékozási illeték tárgya. A szerződő felek által írásba foglalt ingó /pénz/ ajándékozási szerződés alapján az elsőfokú hatóság a felperes terhére jogszerűen szabott ki ajándékozási illetéket is.

A 2002. augusztus 12-én kelt adásvételi szerződés, a 2003. november 25-ei "megállapodás szerződés felbontásáról és kiegészítéséről", továbbá a szintén 2005. november 25-ei adásvételi szerződés módosítás alapján a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy annak az adásvétel tárgyát képező ingatlannak, amelynek a felperes vált a tulajdonosává, a vételárát teljes összegében, közvetlenül az eladónak, csak és kizárólag a felperes szülője fizette meg. A felperes vételárát nem fizetve ingatlan tulajdonjogot szerzett azáltal, hogy az édesanyja vásárolta meg számára az ingatlant.

E tényt a három okirat együttesen tartalmazza, amely egyben azt jelenti, hogy a felperes kezéhez ténylegesen át nem adott, de

számára ajándékozott pénzüsszegeből lett kiegyenlítve az ingatlanok az állagvevő felperesre eső vételára. A felperes részére történt ingó /pénz/ ajándékozás alapján az alperes tehát jogszerűen hagyta helyben az elsőfokú hatóságnak az ajándékozási illetéket kiszabó módosított határozatát.

A másodfokú határozat fejrésze tartalmazta, hogy az alperes a "339.672-01-2002. számú fizetési meghagyás ellen benyújtott fellebbezést" bírálta el, továbbá az indokolási rész első bekezdésében az alperes rögzítette, hogy az elsőfokú hatóság a fizetési meghagyást a 628449/2/2006. számú határozatával módosította, ezért alaptalan az a felperesi hivatkozás, hogy a másodfokú eljárásban az alperes nem a módosított elsőfokú határozatot bírálta volna el.

A másodfokú határozat indokolási részének második bekezdésében az alperes ismertette a 2003. november 25-ei szerződésmódosítást, és a továbbiakban /a 2. oldalon/ értékelte is azt, így a felperes ezzel ellentétes előadása nem alapos.

A per tárgya a vagyonszerzés adójogi következménye nem volt, ezért azt a bíróságnak nem kellett értékelnie.

Az illetékhatóság az Áe. 26.§-ának /1/ bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének eleget téve döntött a felperest terhelő illeték kiszabásáról, ezért az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes álláspontja és döntése téves jogértelmezésen alapul.

Mindezek folytán a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275.§-ának /4/ bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította. A Legfelsőbb Bíróság e döntése okán a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme alaptalanná vált.

A pereszes felperes a Pp. 270.§-ának /1/ bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§-ának /1/ bekezdése alapján köteles az alperes elsőfokú és felülvizsgálati perköltsége megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték mértékére és viselésére vonatkozó rendelkezés az Itv. 39.§-ának /1/ és /3/ bekezdésén, 50.§-ának /1/ bekezdésén, a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./IM rendelet 14.§-án alapul.

Budapest, 2008. október 30.

Dr. Madarász Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Kurucz Krisztina sk. előadó bíró, Dr. Kárpáti Magdolna sk. bíró